

ENSIMMÄINEN MOOSEKSEN KIRJA

GENESIS

Luominen

1¹Alussa Jumala loi taivaan ja maan.
²Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan henki liikkui vetten yllä.

³Jumala sanoi: »Tulkoon valo!» Ja valo tuli. ⁴Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ⁵ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.

⁶Jumala sanoi: »Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan.» ⁷Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui, ⁸ja Jumala nimitti kannen taivaaksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä.

⁹Jumala sanoi: »Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan kamara tulee näkyviin.» Ja niin tapahtui. ¹⁰Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi, ja sen paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän nimitti mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

¹¹Jumala sanoi: »Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä.» Ja niin tapahtui. ¹²Maa verso vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä. ¹³Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kolmas päivä.

¹⁴Jumala sanoi: »Tulkoon valo ja taivaankanteen erottamaan päivän yöstä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa määräraajoja, hetkiä ja vuosia. ¹⁵Ne lois-

takoot taivaankannesta ja antakoot valoa maan päälle.» Ja niin tapahtui. ¹⁶Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä, sekä tähdet. ¹⁷Hän asetti ne taivaankanteen loistamaan maan päälle, ¹⁸hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeydestä. Jumala näki, että niin oli hyvä. ¹⁹Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni neljäs päivä.

²⁰Jumala sanoi: »Viliskööt vedet eläviä olentoja ja lennelkööt linnut ilmassa taivaankannen alla.» ²¹Niin Jumala loi suuret meripedot ja kaikki muut elävät olennot, joita vedet vilisevät, sekä kaikki siivekkäiden lajit. Jumala näki, että niin oli hyvä. ²²Hän siunasi ne sanoen: »Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntykööt maan päällä.» ²³Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni viides päivä.

²⁴Jumala sanoi: »Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karja-eläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit.» Ja niin tapahtui. ²⁵Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä.

²⁶Jumala sanoi: »Tehkäämme ihmisen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu.» ²⁷Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. ²⁸Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä

elää ja liikkuu.»²⁹Jumala sanoi vielä: »Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne.³⁰Ja villieläimille ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä maan päällä elää ja liikkuu, minä annan ravinnoksi vihreät kasvit.» Niin tapahtui.³¹Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä.

¹1. Moos. 14:19; Ps. 121:2, 146:6; Hepr. 11:3 ³²2. Kor. 4:6 ⁹Ps. 33:6; Jes. 40:22; Jer. 10:12, 51:15 ⁹Ps. 33:7 ¹⁴Ps. 136:7-9; Jer. 31:35 ²²¹1. Moos. 8:17 ²⁶¹1. Moos. 5:1, 9:6; Viis. 2:23; Kol. 3:10 ²⁷¹1. Moos. 5:2; Matt. 19:4 ²⁸¹1. Moos. 9:1,2; Ps. 8:7; Viis. 9:2 ²⁹¹1. Moos. 9:3 ³⁰Jes. 11:7 ³¹Sir. 39:16; 1. Tim. 4:4

2¹Näin tulivat valmiiksi taivas ja maa ja kaikki mitä niissä on.²Jumala oli saanut työnsä päätökseen, ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi kaikesta työstään.³Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstään.⁴Tämä on kertomus siitä, kuinka taivas ja maa saivat alkunsa silloin kun ne luotiin.

^{2,3,2}1. Moos. 20:11, 31:17; Hepr. 4:4

Ihminen paratiisissa

Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaan,⁵ei maan päällä ollut vielä yhtään pensasta eikä edes ruoho ollut noussut esiin, sillä Herra Jumala ei ollut antanut sateen kastella maata eikä ihmistä vielä ollut maata viljelemässä.⁶Mutta maasta kumpusi vettä, ja se kasteli maan pinnan.⁷Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento.*

⁸Herra Jumala istutti puutarhan itään, Eedeniin, ja sinne hän asetti ihmisen, jonka oli tehnyt.⁹Herra Jumala kasvatti

maasta esiin kaikenlaisia puita, jotka olivat kauniita katsella ja joiden hedelmät olivat hyviä syödä, ja paratiisin keskelle hän kasvatti elämän puun sekä hyvän- ja pahantiedon puun.

¹⁰Eedenistä sai alkunsa joki, joka kasteli puutarhan ja joka sieltä lähtiessään jakautui neljäksi haaraksi.¹¹Ensimmäisen nimi on Pison. Se kiertää koko Havilan maan, missä on kultaa,¹²ja sen maan kulta on hyvää. Siellä on myös suitsutuspiikkaa ja onykskiveä.¹³Toisen joen nimi on Gihon. Se kiertää koko Nubian maan.¹⁴Kolmannen joen nimi on Tigris, ja se virtaa Assurin editse. Ja neljäs joki on Eufrat.

¹⁵Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä.¹⁶Herra Jumala sanoi ihmiselle: »Saat vapaasti syödä puutarhan kaikista puista.¹⁷Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma.»

¹⁸Herra Jumala sanoi: »Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään. Minä teen hänelle kumppanin, joka sopii hänen avukseen.»¹⁹Ja Herra Jumala muovasi maasta kaikki villieläimet ja kaikki taivaan linnut ja vei ne ihmisen luo nähdäkseen, minkä nimen hän kullekin antaisi. Ja jokainen elävä olento sai sen nimen, jolla ihminen sitä kutsui.²⁰Näin ihminen antoi nimet kaikille karjaeläimille, kaikille linnuille ja kaikille villieläimille. Mutta ihmiselle ei löytynyt sopivaa kumppania.

²¹Silloin Herra Jumala vaivutti ihmisen syvään uneen ja otti hänen nukuessaan yhden hänen kylkiluustaan ja täytti kohdan lihalla.²²Herra Jumala teki tästä kylkiluusta naisen ja toi hänet miehen luo.²³Ja mies sanoi:

- Tämä se on! Tämä on luu minun luustani ja liha minun lihastani. Naiseksi häntä sanottakoon: miehestä hänet on otettu.*

2:7 Heprean kielessä maata merkitsevä sana *adama* ja ihmistä merkitsevä sana *adam* ovat äänteellisesti lähellä toisiaan. Ks. myös 3:19.

²⁴Siksi mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että he tulevat yhdeksi lihaksi.

²⁵Ja he olivat molemmat alasti, mies ja hänen vaimonsa, eivätkä he tunteneet häpeää.

⁷Job 33:4,6; Ps. 104:29,30; Saarn. 12:7; 1. Kor. 15:45
⁸1. Moos. 13:10 ⁹Sananl. 3:18; Ilm. 2:7, 22:14
¹⁸Saarn. 4:9 ²²1. Kor. 11:8,9; 1. Tim. 2:13 ²⁴Mal. 2:14;
 Mark. 10:7,8; Ef. 5:31

Syntiinlankeemus

3 ¹Käärme oli kavalin kaikista eläimistä, jotka Herra Jumala oli luonut. Se sanoi naiselle: »Onko Jumala todella sanonut: 'Te ette saa syödä mistään puutarhan puusta'?» ²Nainen vastasi käärmeelle: »Kyllä me saamme syödä puutarhan puiden hedelmiä.

³Vain siitä puusta, joka on keskellä paratiisia, Jumala on sanonut: 'Älkää syökö sen hedelmiä, älkää edes koskeko niihin, ettette kuolisi.'» ⁴Silloin käärme sanoi naiselle: »Ei, ette te kuole.

⁵Mutta Jumala tietää, että niin pian kuin te syötte siitä, teidän silmänne avautuvat ja teistä tulee Jumalan kaltaisia, niin että tiedätte kaiken, sekä hyvän että pahan.» ⁶Nainen näki nyt, että puun hedelmät olivat hyviä syödä ja että se oli kaunis katsella ja houkutteleva, koska se antoi ymmärrystä. Hän otti siitä hedelmän ja söi ja antoi myös miehelleen, joka oli hänen kanssaan, ja mieskin söi.

⁷Silloin heidän silmänsä avautuivat, ja he huomasivat olevansa alasti. He sitoivat yhteen viikunanlehdiä ja kietoivat ne vyötärölleen.

⁸Kun iltapäivä viileni, he kuuluivat Jumalan kävelevän puutarhassa. Silloin mies ja nainen menivät Jumalaa piiloon puutarhan puiden sekaan. ⁹Herra Jumala huusi miestä ja kysyi: »Missä sinä olet?» ¹⁰Mies vastasi: »Minä kuulin sinun askeleesi puutarhassa. Minua pelotti, koska olen alasti, ja siksi piilouduin.» ¹¹Herra Jumala kysyi: »Kuka si-

nulle kertoi, että olet alasti? Oletko syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?» ¹²Mies vastasi: »Nainen, jonka sinä annoit minulle kumppaniksi, antoi minulle sen puun hedelmän, ja minä söin.» ¹³Silloin Herra Jumala sanoi naiselle: »Mitä oletkaan tehnyt!» Nainen vastasi: »Käärme minut petti, ja minä söin.»

¹⁴Herra Jumala sanoi käärmeelle:

– Koska tämän teit, olet kirottu. Toisin kuin muut eläimet, karja ja pedot, sinun on madeltava vatsallasi ja syötävä maan tomua niin kauan kuin elät.

¹⁵Ja minä panen vihan sinun ja naisen välille ja sinun sukusi ja hänen sukunsa välille.*
 ihminen on iskevä sinun pääsi murskaksi, ja sinä olet iskevä häntä kantapäähän.

¹⁶Naiselle hän sanoi:

– Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, ja kivulla sinä olet synnyttävä lapsesi.
 Kuitenkin tunnet halua mieheesi, ja hän pitää sinua valtassaan.

¹⁷Ja miehelle hän sanoi:

– Koska teit niin kuin vaimosi sanoi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua syömästä, niin olkoon maa sinun takiasi kirottu.
 Kovalla työllä sinun on hankittava siitä elantosi niin kauan kuin elät.

2:23 Alkutekstissä on tässä sanaleikki: mies on hepreaksi *iš*, nainen *išša* 'miehetär'.

3:15 Sananmukaisesti: sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille.

¹⁸Maa kasvaa sinulle
orjantappuraa ja ohdaketta,
mutta sen kasveista joudut
ottamaan ravintosi.

¹⁹Otsa hiessä sinun on hankittava
leipäsi,
kunnes tulet maaksi jälleen,
sillä siitä sinut on otettu.
Maan tomua sinä olet,
maan tomuun sinä palaat.

¹Viiis. 2:24; Joh. 8:44; Ilm. 12:9, 20:2 ⁵Jes. 14:14; Hes. 28:2; 2. Tess. 2:4 ⁶²Kor. 11:3; 1. Tim. 2:14 ¹⁵Ps. 91:13; Mark. 16:18; Luuk. 10:19; Room. 16:20 ¹⁶¹Moos. 35:16; Jer. 4:31; Joh. 16:21; Ilm. 12:2 ¹⁹Ps. 90:3, 104:29; Saarn. 3:20, 12:7

Karkotus paratiisista

²⁰Mies antoi vaimolleen nimeksi Eeva, sillä hänestä tuli kaikkien ihmisten kantaäiti.* ²¹Ja Herra Jumala teki Aadammille* ja hänen vaimolleen nahasta vaatteet ja puki heidät niihin.

²²Sitten Herra Jumala sanoi: »Ihminen on nyt kuin me: hän tietää sekä hyvän että pahan. Ettei hän nyt vain ota elämän puusta hedelmää ja syö ja niin elä ikuisesti!» ²³Niin Herra Jumala ajoi ihmisen pois Eedenin puutarhasta ja pani hänet viljelemään maata, josta hänet oli tehty. ²⁴Hän karkotti ihmisen ja asetti Eedenin puutarhan itäpuolelle kerubit ja salamoivan, leimuavan miekan vartioimaan elämän puulle vievää tietä.

²⁴Ilm. 22:14

PYHÄ RAAMATTU

VANHA TESTAMENTTI
UUSI TESTAMENTTI

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkolliskokouksen vuonna 1992
käyttöön ottama suomennos